

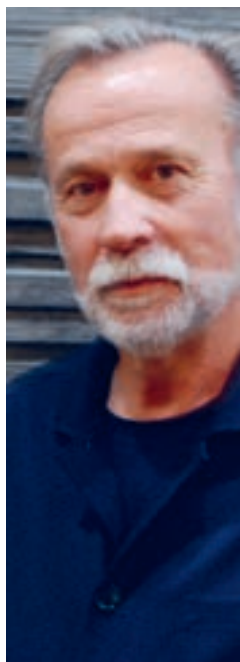
NOTBLADET

#1 2023

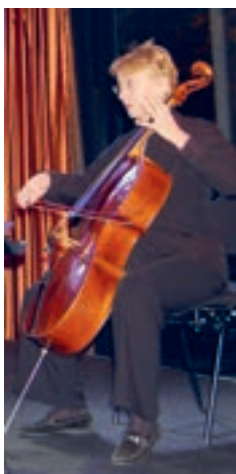

INNEHÅLL

- 3 Ordförande har ordet
- 5 Vänträff
- 6 Årets stipendiater
- 8 Katlijn Sergeant
- 12 Tjajkovskijfestival
- 15 Thomas Kjeldén
- 16 Hamburg

OMSLAGSFOTO:
Mikael Matteson

Den årliga medlemsavgiften betalas genom
MSOV:s BANKGIRO: 5731 – 0872

Var vänlig uppge: namn, adress samt e-post.

MEDLEMSAVGIFT: 200:–

ANSVARIG UTGIVARE:
Mikael Matteson

REDAKTION:
Mikael Matteson
och Ann-Christine
Nilsson

Kära vänner i MSOV!

Vi kan nu på nytt notera att ett MSO-år går väldigt fort och att vi nu har färre än hälften av årets MSO-konserter kvar att glädja oss åt. Om vad som varit årets musikaliska höjdpunkt kan meningarna säkert gå isär men för min del kommer torsdagens uppförande av Mahlers 9:e symfoni alltid att vara svårslaget. Med utsålt hus och fler än hundra musiker på scenen. En fantastisk konsert som vi ger våra duktiga musiker en stor eloge för. Ett beröm som också förtjänas av dirigenten Michael Schönvandt, som många av oss lärt uppskatta som operadirigent på Det Kongelige Teater.

Framför oss har vi nu Tjajkovskijfestivalen att se fram mot samt ytterligare sex konserter. Vi väntar också med stor spänning på spelprogrammet för 2023/2024.

Sedan förra *Notbladet* har över åttio av oss medlemmar besökt Hamburg. En, enligt våra medlemmar, mycket lyckad resa. Huvudmålet var Elbphilharmonie som bjöd på musik av Sibelius och Tjajkovskij. Ett besök på Staatsoper blev det också, där vi fick njuta av Wagners *Flygande holländaren*.

Om några månader, den 30 april – 2 maj, är det dags för nästa utlandsresa med MSO-Vännerna. Vi åker då med buss till Leipzig. Främst för att lyssna på en av världens äldsta och främsta symfoniorkestrar, Gewandhausorchestern. I skrivandets stund finns det några platser kvar. Vill du åka med, kontakta undertecknad ordförande. Information om resan har du fått i tidigare utskick.

FOTO: FOLKE GYLAND

ANNA-LENA BENGMARK

»Med utsålt hus och fler än hundra musiker på scenen.«

På vårt vårprogram bjuder vi in till Vänträffar tisdagarna den 14 februari och 18 april. Tre olika lyssnargrupper startar i mitten av februari med vår synnerligen professionelle och uppskattade kursledare Lennart Stenkvisst. För varje termin blir vi bara fler och fler som anmäler sitt deltagande.

Utöver arrangemangen ovan ser styrelsen det som en viktig uppgift att föra fram era synpunkter och önskemål till MSO:s ledning. Många av er har uttryckt en längtan efter att kammarmusikkonserterna ska återkomma. Att få närvara vid någon Öppen repetition är ett annat önskemål liksom fler lördagskonserter. Det är allt fler som inte vill gå hemifrån mörka torsdagskvällar och därför avslutar sitt abonnemang.

Som vanligt – mycket välkommen att anmäla dig till våra olika arrangemang!

FÖR MSOV:S STYRELSE

Anna-Lena Bengmark

GEWANDHAUSORCHESTERN

LEDAMÖTER I MSOV
VERKSAMHETSÅRET 2022–23

Anna-Lena Bengmark, ORDFÖRANDE
annalena.bengmark@gmail.com

Bengt Tancred, VICE ORDFÖRANDE
bengt.tancred@telia.com

Anita Ericsson, SEKRETERARE

Ann-Sofi Backman
a-s.backman@hotmail.com

Agneta Hansson
agneta.hansson.20@gmail.com

Mikael Matteson
mikael.matteson@mau.se

Kristina Mårtensson
kmartensson44@gmail.com

Ann-Christine Nilsson
annchristinenilsson1@gmail.com

Christer Nydesjö, ADJUNGERAD

STIPENDIEKOMMITTÉ:

Anna-Lena Bengmark, Bengt Tancred,
Anita Ericsson och en representant för
orkestern.

VÄNTRÄFF 10 OKTOBER 2022

Höstens första vänträff den 10 oktober var välbesökt, ett 60-tal vänner hade slutit upp. Medverkande musiker på vänträffen var Niels Ullner, cello, Magnus Olsson, pukor, samt Olle Sjöberg, piano. Niels Ullner och Olle Sjöberg inledde med Debussys cellosonat från 1915. Niels berättade att Debussy tänkt skriva mer kammarmusik men bara hann med tre sonater innan sin för tidiga död. Det finns många olika stämningar i den korta cellosonaten. Debussy ville inte vara impressionist som han brukade kallas. Han ville vara symbolist och en mångfacetterad tonsättare. Vänträffen avslutades med att Niels Ullner och Olle Sjöberg spelade Prayer av Ernest Bloch, judiskt inspirerad musik

av **Mikael Matteson**

med ett elegiskt tonspråk.

Magnus Olsson berättade om sin resa till Japan som möjliggjordes genom ett stipendium från Malmö symfoniorkesters vänner. Han fick stipendiet 2019. Bland annat besökte han instrumenttillverkaren Yamaha och en pukfabrik. Magnus visade och demonstrerade de pukor och pukstockar som fanns på Kanalscenen. Han spelade utdrag ur Benjamin Brittens *The Young Person's Guide to the Orchestra* och Leonard Bernsteins *Symfoniska danser*, där maracasstockar används. Magnus brukar ha 30 par pukstockar, de flesta handgjorda. Oftast är det ull på utsidan och kork eller trä på insidan. Vid konserter måste han ha minst fyra pukor. Kalvskinnet som används till pukorna kommer på rulle från Irland. Magnus lättsamma och humoristiska berättande lockade publiken till många skratt.

De tog också upp gemensamma upplevelser med orkestern och dessutom några roliga dirigenthistorier där Segerstam, Ehrling, DePriest och Venzago figurerade. Någon ville anlita Segerstam som jultomte men han svarade att han var fullbokad. Ehrling ville kalla solooboisten Alf Nilsson för Affe. Alf tog illa vid sig eftersom Affe betyder apa på tyska.

–Du kan kalla mig herr Nilsson i stället, sade han till Ehrling.

VÄNTRÄFF 5 DECEMBER 2022

Årets stipendiater presenterades

JORDAN
SCAPINELLO

Samtliga bilder:
Mikael Matteson

av **Mikael
Matteson**

Vänträffen den 5 december 2022 var en av de mest välbesökta någonsin, mer än 90 vänner hade anmält sig. Vid vänträffen presenterades de senaste stipendiaterna och Almakvartetten, en av stipendiaterna, stod för musiken.

Malmö Symfoniorkestres vänner (MSOV) delar årligen ut stipendier till musiker från MSO. Stipendierna brukar presenteras vid vänträffar och i *Notbladet*.

Först ut av stipendiaterna var Susanja Nielsen, viola, och Andrea Scaffardi, klarinett. De hade gemensamt sökt och får bidrag till kostnaden för ett beställt verk för viola/violin, klarinett och piano av Lisa Streich, ung svensk tonsättare.

Nästa var Bo Håkansson, slagverk, som får bidrag för 5 lektioner hos John Kapenekas på Kungliga Operan i Stockholm i konsten att veckla och stämma naturskinn. Bo visade olika typer av trumskinn och berättade att John Kapenekas är expert på vacklande av skinn och

brukar signera med JK. Genom Bo får MSO nu in dessa kunskaper i huset.

Kontrabasisterna Maren Reck och Jordan Scapinello får bidrag till kostnaderna för att delta i en internationell kontrabaskongress i Ann Arbor, Michigan, USA under sommaren 2023.

Almakvartetten får bidrag till kostnaden för resa och boende i Stockholm under arbetet med att spela in en CD med bland annat nyskriven svensk musik. Kvartetten

BO HÅKANSSON

bildades 2006 av fyra medlemmar ur MSO: Malin Nyström, violin 1, Anna Rosén, violin 2, Linda Fredriksson, viola samt Ann-Kersti Goa, cello. CD:n, som de ska spela in tillsammans med barytonsångaren Patrik Sandin, kommer att få titeln *Songs and Strings* och bland annat innehålla musik av Lennart Fredriksson.

Piccolaflöjtisten Katlijn Sergeant får bidrag till kostnaden för beställning och inspelning av ett verk för piccoloflöjt och slagverk av Anders Koppel. Katlijn hade inte möjlighet att närvara vid vänträffen, men hon presenteras på nästa uppslag i en egen artikel.

Från Kanalscenen framförde Almakvartetten ett axplock ur sin mycket breda repertoar. Bland

annat stod första satsen ur Fredrikssons stråkkvartett, andra satsen ur Ravels stråkkvartett och huvudtemat för TV-serien *The Queen's Gambit* på programmet.

ALMAKVARTETTEN

SUSANJA NIELSEN OCH ANDREA SCAFFARDI

Samuli Örnströmer
Högskola för konst och design

Samuli Örnströmer
Högskola för konst och design

SAMULI ÖRNSTRÖMER

Foto: Mikael Mattsson

MSOV-STIPENDIAT 2022

Katlijn Sergeant

Hur hänger vinterbad och spel på piccola-flöjt ihop? Katlijn Sergeant, MSO:s solist på piccola-flöjt förklarar:

– Det är bra för nerverna. Men det behövs bastu först innan man hoppar i.

Före pandemin gick Katlijn regelbundet på Kallis och träffade kolleger från olika orkestrar i stan. Man utbytte erfarenheter och slappnade av. Nu har andra aktiviteter kommit emellan.

BAKGRUND OCH UTBILDNING

Hur ser din musikaliska bakgrund ut?

– Pappa var teaterintresserad och musikalisk och spelade flera instrument.

Familjen är flamsktalande och kommer från en ort nära Bryssel. Katlijn och hennes syster inspirerades att gå i musikskola från sex års ålder. Hon visste snart att det var tvärflöjt hon ville spela efter att ha sett och hört en populär flöjtmusiker på TV ➞

av **Ann-Christine Nilsson**

men egentligen var harpa det första instrumentet hon fascinerades av. Det fanns dock ingen lärare tillgänglig och för övrigt var det klangen hos flöjten hon lockades av.

På konservatoriet i Bryssel ingick piccolaövningar men Katlijn var inte mer intresserad än att piccolan tappades bort i tre veckor utan att hon märkte det. På konservatoriet fanns Carlos Bruneel, en uppskattad lärare, och efter att ha blivit tvungen att spela piccola i orkestern och märkt vilken funktion instrumentet har blev hon fascinerad. Man är ju ensam om sitt instrument, det har ett genomträngande ljud och hörs därmed över hela orkestern. Många tycker inte om ljudet men hon är försiktig och tar hänsyn. Ibland används skärmar. Å andra sidan – piccolan kan uttrycka många olika stämningar, den kan vara ett ömsint och ut-

trycksfullt ensamt instrument. Den är känslig intonationsmässigt. Är man nervös och osäker eller spelar falskt hörs det med detsamma. Man förstår att avslappningen på Kallis är viktig.

MALMÖ OCH BRYSSEL

Hur hittade du till Malmö?

– Det fanns en tjänst ledig för en piccolaflöjtist i MSO och provspelningen var framgångsrik. Katlijn anställdes 2012. Då hade hon redan varit frilans en tid och haft jobb i Aalborg men lockades till Malmö av en vän som beskrev staden som speciell, med musikaliska ambitioner. Hon har inte ångrat sig.

Sedan en tid tillbaka pendlar Katlijn mellan Malmö och Bryssel, där hon leder en klass för sju studenter i piccolaspel på musikkonservatoriet. Utmaningen i undervisningen trivs hon med. Hon upplever att hon lär sig mycket när hon måste vända på perspektivet och tänka igenom vad hon vill att eleverna ska bli bättre på. Katlijn skulle fö gärna ta lektioner själv, text av Vincent Cortvrint, piccolaflöjtist i Concertgebouw i Amsterdam, hennes tidigare lärare och en förebild.

Ett annat sätt att utvecklas är att spela med andra orkestrar som har andra traditioner. I England stämmer man 440 och det ger en annan klangbild. Katlijn har spelat med Birmingham Symphony Orchestra och Philharmonia Orchestra i London. Efteråt känns det bra att komma tillbaka till MSO och dela med sig av sina erfarenheter.

»Det som tilltalar mig med Stravinskij är hans position som förnyare av den symfoniska musiken för sin tid, komplexiteten och strukturen. I Våroffer har piccolan en viktig roll.«

FAVORITKOMPOSITÖRER

Du har sagt att Stravinskij är en av dina favoritkompositörer. Varför?

– Det som tilltalar mig är hans position som förnyare av den symfoniska musiken för sin tid, komplexiteten och strukturen. I Våroffer, som finns på repertoaren i vår, har piccolan en viktig roll.

Sjostakovitj, som Katlijn återkommer till flera gånger under samtalet, är kanske ännu mer intressant. Han tar piccolans uttryck till extremer, flöjtisten utmanas tekniskt och piccolan får rollen som sanningssägare. Franska kompositörer kan också duga, Debussy och Ravel till exempel.

PICCOLAN

Den piccola Katlijn använder i orkestern är nyinköpt av stiftelsen Malmö Konserthus för hennes räkning, ett för ögat vackert instrument av åldrat svart grenadillaträ med guldklavatur, av märket Burkart. Hon äger själv två flöjter, varav en av silver och en av trä. Träflöjter är att föredra för deras mjuka och mörka ljud. Det finns för övrigt inga antika flöjter eftersom träet åldras och förlorar sin klang och mekaniken blir sliten.

MSOV-STIPENDIET

MSOV-stipendiet är på 30 000 kr. Hur ska det användas?

– Pandemiuppehållet är orsaken till de initiativ jag tagit för att hålla mig i form, utveckla mitt konstnärskap och utmana mig själv tekniskt

under perioden när orkestern var överksam. Piccolan har tidigare inte haft samma prestige i orkestermusiken som tvårflöjten. Nu blir den mer och mer uppmärksam, det skrivs ny repertoar och fler utbildar sig på instrumentet.

Efter ett tidigare mycket fruktbart samarbete med den danske kompositören Anders Koppel tog Katlijn kontakt med honom igen och beställde ett nytt verk för piccola och slagverk. Stycket kommer att ha premiär i Danmark med Patrick Raab från MSO på slagverk och finansieras av MSOV-stipendiet och danska Statens Konstfond, bland annat. En första version finns redan färdig. Med i planerna finns också inspelning och framförande på Malmö Live. Egentligen hoppas Katlijn på att kunna spela in ett helt album så småningom.

FRAMTIDEN

Hur tänker du dig framtiden?

– Den finns här i Malmö med familjen och MSO. Men fler ordinarie musiker behöver anställas. Det saknas t ex en andraflöjtist och en inspirerande chefsdirigent. För sin personliga del önskar Katlijn mycket Sjostakovitj på repertoaren, för i hans verk finns mycket att göra för en piccoloflöjtist.

Varför ska vi i publiken gå på MSOs konserter?

– Vibrationerna från musiken, som man bokstavligen kan känna i den fantastiska konsertsalen i Malmö Live, är som vibrationerna från livet självt.

Varför Tjajkovskij?

Under våren 2023 kommer den tredje musikfestivalen med MSO och Robert Trevino på Malmö Live. Hur går det till när tonsättarna väljs ut och hur resonerar man när det gäller de inblandade parterna: dirigent, musiker, publik och tonsättare? Vi frågade Lennart Stenkvist, tf orkesterchef.

DIRIGENTEN

Finns det någon röd tråd mellan de tonsättare som hittills varit inblandade, Beethoven, Stravinskij och nu Tjajkovskij? Han är den andre ryssen.

– Vi vet inte. Tjajkovskij valdes av Trevino och Per Hedberg medan denne fortfarande var programchef och chefsdirigenten har alltid stort inflytande. När det gällde t ex Beethoven hade Trevino skivkontrakt med Ondine men nu finns inga inspelningar planerade. Stravinskijfestivalen avbröts följande år av pandemin men hans musik är en dröm att arbeta med för varje dirigent. Vi vet inte om Trevino har ett lika speciellt förhållande till Tjajkovskij som han hade till Sibelius, men Tjajkovskijs musik är omtyckt och välkänd för publiken.

ORKESTERN

När det gäller musikerna är en festival en period med hög anspänning men också ett tillfälle till fördjupad kunskap och utveckling. Man spelar annat än det som normalt ingår i repertoaren. Inget av de kända styckena av Tjajkovskij ingår i programmet, varken Svansjön, Nötknäpparen, musik ur Eugen Onegin eller för den delen, violinkonserten i D-dur eller pianokonsert nr 1. I den förestående festivalen spelas i stället sju symfonier. Man kan se det som en kulturell gärning, man visar på tonsättarens bredd och publiken får tillfälle att höra sällan spelad musik och vidga sin upplevelse

Varför grupperas symfonierna som de gör i programmet, 1, 4, 2, 5, Manfred, 3 och 6 ? Finns det något inre samband?

– Det är helt enkelt en arbetstidsmässig fråga. Det gäller att repetitionsdagarna blir optimala.

Ger Tjajkovskijs musik möjlighet för MSOs musiker att visa upp sin virtuositet?

– Utmaningen ligger i samspelet i orkestern, den breda stråkklangen, de kontrapunktiska blåsarstämmorna. Puka och trumma smälter in.

av **Ann-Christine Nilsson**

LENNART
STENKVIST

Foto: Mikael Matteson

PUBLIKEN

MSO spelar ofta annan musik än den klassiska. Orkestern framträdde med Annika Norlin under Malmöfestivalen och ett annat exempel är *Infruset* med Björn Dixgård och Arja Saijonmaa. Om man ser festivalen ur publikens synvinkel? Generellt lockar festivaler ny publik, säger Stenkvist.

Gör en Tjajkovskijfestival MSO mer till hela Malmös orkester?

– Det finns bra och dåliga låtar inom alla genrer och sådana som är mer eller mindre kända. Om man frågar folk utan erfarenhet av den klassiska musiken skulle de förmodligen ha svårt att ta till sig en del av Tjajkovskijs musik. För detta krävs ett riktat publikarbete, som t ex en festival.

TONSÄTTAREN

Stravinskij säger någonstans att Tjajkovskij är den mest ryska av de ryska tonsättarna.

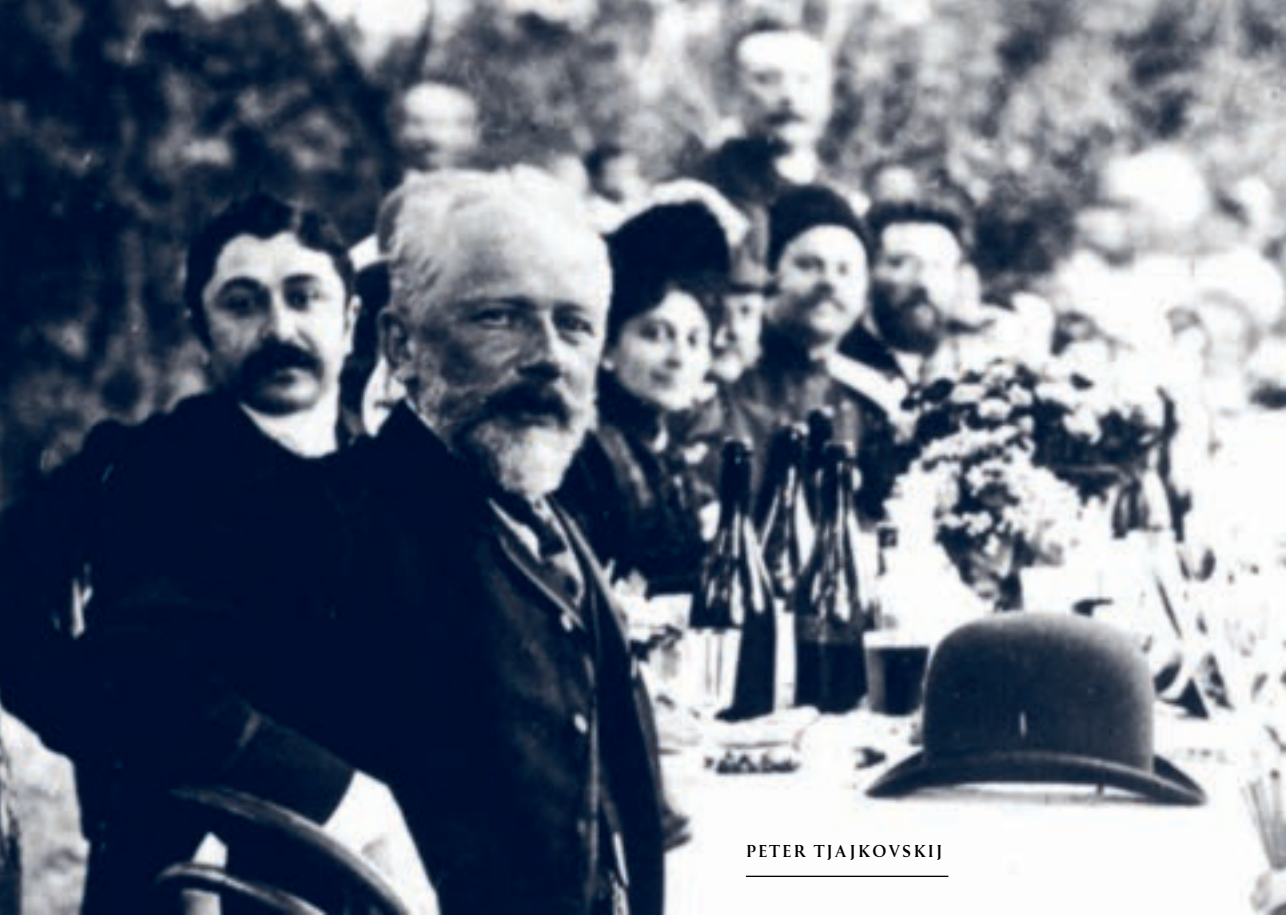
Vad är det ryska i hans musik?

– Tjajkovskij är romantiker, samtida med Wagner och Liszt, en kosmopolit och europé, men har ryssens känslsamhet. Han ger uttryck för den ryska folksjelen och folktraditionen och är lyhörd för melodiken. Han är också nyskapande på det sättet att han har utvecklat symfonin inom den tidens begränsade format, med instrumentering och kontrapunktik. Blåsarna får t ex väldigt stora utmaningar som gör musiken spännande att lyssna på.

Hur mycket kan man nytolka Tjajkovskij?

Här vill Stenkvist höja ett varningens finger. Hans musik är lätt att tolka fel, att spela schablonmässigt och överdrivet sentimentalt. I den kommande festivalen är det på så sätt en fördel att symfoni 2 och 3 är sällan spelade och därmed inte välbekanta för lyssnaren. Vad man i stället kan utveckla som dirigent är orkestrens inlevelse och intensiteten i framförandet.

– Rainer Honecks version av symfoni nr 5 med Danska Radions Symfoniorkester på Malmö Live 2015 är minnesvärd. Där och då spelade man på liv och död.

PETER TJAJKOVSKIJ

OM TJAJKOVSKIJ

Peter (Pjotr) Tjajkovskij

(född 7 maj 1840 och död 6 november 1893) var en rysk tonsättare. Han var en överkänslig, labil och skygg natur, disponerad för svåra depressioner. Kanske var hans död ett självmord: under koleraepidemin i S:t Petersburg 1893 drack han ett glas okokt vatten och dog fem dagar senare. Trots sin homosexualitet gifte han sig med en kvinnlig elev 1877, men äktenskapet upplöstes. Tjajkovskij är en av senromantikens mest personliga tonsättare. Han influerades av

västeuropeisk musik men förenade detta med en stark inlevelse i sina ryska föregångares verk och i rysk folkmusik. Hans tonspråk präglas av ett hänsynslöst uttrycksbegär, han undvek inte det känslomättade och inte heller de stora effekterna. De dramatiskt hettande partierna i de symfoniska verken undanskygger emellertid inte att Tjajkovskij framför allt var en lyriker och att han också kunde skriva graciös och lekfullt spirituellt musik (t. ex. i baletterna). Hans instrumentering

är effektfull och fint artikulerad, t. ex. genom ett rikligt bruk av delade orkesterstämmor och ett raffinerat utnyttjande av blåsinstrumenten, särskilt i låga lägen. Tjajkovskij komponerade bland annat sex symfonier, programsymfonin *Manfred*, tre pianokonsalter samt baletterna *Svansjön*, *Nöt-knäpparen* och *Törnrosa*.

av **Mikael Matteson**

Källa: Bonniers Musiklexikon, andra reviderade upplagan 1983.

Patrick Raab om Tjajkovskij

PATRICK RAAB

SVANSJÖN

Vad tycker du om Tjajkovskijs musik i allmänhet?

– Tjajkovskijs musik är otroligt tilltalande. Lättlyssnat och dansant men samtidigt kraftfullt och med ett större djup.

Vad är det i hans musik som du gillar och eventuellt ogillar?

– Energin i kombination med uppbyggnad i Tjajkovskijs verk är onekligen något som tilltalar mig. Ta bara första satsen i 4:e symfonin exempelvis.

Tjajkovskijs 3 storartade baletter *Nötknäpparen*, *Törnrosa* och *Svansjön* är väldigt fina och roliga att spela de med!

Hur använder Tjajkovskij slagverk i sin musik?

– För oss slagverkare finns det flera partier ur både Ouvertyrerna, symfonierna och baletterna som vi blir ombedda att spela vid provspelning till en fast tjänst som musiker i orkester. Instrument som cymbaler, tamburin, triangel, kastanjeter, bastrumma, klockspel och självfallet pukorna, är återkommande i all hans musik. Sedan finns det såklart många

effektinstrument med. Kanonen i 1812-ouvertyren, skallran, pistol-skottet och leksakstrumman i *Nötknäpparen*, för att nämna några.

Vad tycker du om den förestående Tjajkovskij-festivalen?

– Personligen älskar jag den här typen av "hype". Både som åhörare men framför allt som utövare. Det ger ett fokus, man får något att samlas kring.

Sedan jag kom hit har vi haft både Stravinsky, Sibelius och Beethoven-festival. Kan man locka entusiaster från när och fjärran är denna typ av arrangemang guld värt!

På Operan i Köpenhamn där jag arbetade tidigare hade vi några olika festivaler med olika tema. Den som utmärkte sig mest där var självfallet *Niebelungens Ring*, som jag spelade i sin helhet fyra gånger.

Vad innebär festivalen för dig som musiker?

– Den innebär att vi får en fördjupad förståelse och tolkning av hans verk.

Vilket är ditt favoritverk av Tjajkovskij?

– Mitt favoritverk är *Svansjön*!

av **Mikael
Matteson**

En musiker ser tillbaka

När man har varit aktiv musiker i fyrtio år och sedan några år till har mycket förändrats.

Thomas Kjellén har spelat valthorn i både MSO och i DR:s underhållningsorkester, varit medlem i olika ensembler och innehaft lärartjänster i olika musikutbildningar.

Hur har utbildning och musikerliv förändrats under denna tid? Hur är det att jobba i Danmark jämfört med i Sverige? Vilka

dirigenter har Thomas träffat under sitt yrkesliv? Hur ser han på sin uppgift som lärare för blivande hornister? Vad var viktigast och mest givande? Thomas Kjellén ser tillbaka.

BAKGRUND

Berätta om din bakgrund och utbildning!

– Pappa var hornist i Norrköpings symfoniorkester och som liten pojke följde jag med på konserterna, så jag kom tidigt i kontakt med den klassiska musiken.

av **Ann-Christine Nilsson**

Här dirigerade Sixten Ehrling och Herbert Blomstedt, som Thomas kommer ihåg för hans personliga omtanke och vänliga sätt. Dagens aspirerande musiker börjar i musikförskola, går vidare till musikklasser för att därefter studera på musikhögskolor. Utbildningen avslutas gärna med mastersstudier utomlands. För Thomas del fördes helt enkelt familjens hornisttradition vidare och efter några år på Musikhögskolan i Stockholm provspelade han för olika uppdrag och anställdes så småningom som alternerande solohornist i MSO 1971. Idag är konkurrensen om musikerjobben oerhörd, sållning sker på flera nivåer, skickligheten drivs upp och provspelningarna är en stressig situation. Thomas är full av beundran för dagens hornister i MSO. De är bättre än någonsin och han lovordar deras skicklighet.

TIDEN I MSO

Hur ser du på din tid i MSO?

– Jag trivdes i MSO där jag spelade fram till 1997. Det var visserligen mycket jobb. Från 1971 ända tills Malmö Opera fick en egen orkester var vi både opera- och operettorkester. Som symfoniorkester gav vi en offentlig konsert i veckan. Vi gjorde radioinspelningar. Alla dagar utom söndagar repeterade vi. Även om i stort sett all tid togs upp av jobbet gav denna varierade repertoar kolossal musikalisk

erfarenhet. För mig var det speciellt givande att komma i kontakt med operamusiken.

Atmosfären i MSO upplevde Thomas under sin tid som intensiv och positiv med fina kollegor och inspirerande chefsdirigenter. Stig Westerberg var en underbar musiker men inte entusiasmerande. Elyakum Shapirra upplevdes som krävande och orkestern var lite rädd för honom. Andra dirigenter för MSO som Thomas minns var James DePreist, Paavo Järvi, Vernon Handley och Janos Fürst. När det nya konserthuset på Föreningsgatan togs i bruk var det en stor förbättring, jämfört med Stadsteatern, där man hela tiden spelat tidigare.

DR:S UNDERHÅLLNINGSORKESTER

Hur kom det sig att du började i DR:s underhållningsorkester? Du kom dit 1997.

– Jag behövde en förändring på det personliga planet och det fanns möjlighet att bli hornist där på halvtid. Efter en tid erbjöds jag uppdraget som solohornist på heltid. Vi spelade all sorts musik, både populär och klassisk, t. ex. Mozartoperor och -symfonier.

Orkestern gjorde skivinspelningar och omfattande turnéer. Här träffade han den bästa dirigent han spelat tillsammans med, Adam Fischer, som lyfte hela orkestern. En lustig detalj är att solohornisten i Danmarks Radios Symfoni- orkester vid denna tid var flygrädd. ➔

Orkestrarna bytte hornister med varandra vilket medförde att Thomas kunde följa med på inspirerande längre turnéer till Sydamerika och Sydostasien.

Var det ett annat arbetsklimat i DR?

– Ja, på ett vis. Atmosfären och kraven i de båda orkestrarna var jämförbara men man hade ett annat förhållningssätt till sina medarbetare Danmark. Påpekanden och kritik sades rakt ut. Det danska smilet nådde inte alltid upp till ögonen.

EFTER PENSIONERINGEN

Hur har musicerandet sett ut efter pensioneringen 2011?

– Det har varit roliga frilansjobb i t ex Athelas, en dansk ensemble som spelade nyskriven musik.

Men frågan är om inte läraruppgiften är de som Thomas ser tillbaka på med störst glädje och

tillfredsställelse. Han har undervisat pojkar i Tivoligården, elever på Sankt Annae Gymnasium och viktigast – utbildningen av studenterna på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i Köpenhamn och på Musikhögskolorna i Malmö och Stockholm till professionella orkestermusiker. Thomas ser på läraruppgiften som privilegierat.

– När man är ensam med en student gäller det för läraren att frigöra dennes egen kapacitet i en balans mellan krav och uppmuntran. Minst hundra blivande hornister har jag utbildat. Jag är stolt över några horniststudenter som samtidigt fick jobb i Göteborgs Symfoniorkester.

MINNESVÄRDA ÖGONBLICK

De minnesvärda ögonblicken är många från en lång musikerkarriär. Solistframträdandena framför allt, där rollen ger allt ljus på musikern framför orkestern – med Sixten Ehrlich i Richard Strauss andra hornkonsert, med Frank Shipway i de Frumeries hornkonsert och med Stig Westerberg i Atterbergs hornkonsert.

De aktiva åren är nu förbi och huset på Österlen är reträttplatsen. Thomas håller inte i gång sitt hornistspel och står inte ut med att höra sig själv spela längre.

– Om man inte övar en dag märker man det själv, om man inte övar på två dagar märker kollegorna det och om man inte övar på en vecka märker dirigenten det.

»Om man inte övar en dag märker man det själv, om man inte övar på två dagar märker kollegorna det och om man inte övar på en vecka märker dirigenten det.«

MSOV:S RESA TILL HAMBURG

3-5 NOVEMBER 2022

När MSO Vänner reser till Hamburg är förstås musiken som vi vill lyssna till det viktigaste.

Men tid fanns också för stadsrundtur med guide, flanerande och måltider.

Elbphilharmonins silhuett i Hamburgs hamn syns på långt håll. Det är en hög och märklig byggnad på ett återuppbyggt gammalt hamnmagasin och konsertsalarna nås via oändliga rulltrappor. Stora konsertsalen har en skivåningsform där publiken sitter på olika nivåer runt orkestern.

Konsertkvällen inträffade en incident i publiken och salen utrymdes innan konserten med NDR Elbphilharmonie Orchester under ledning av Alan Gilbert kunde börja. Som förberedelse för resans musikprogram föreläste Lennart Stenkvis några dagar i förväg och han definierade konsertkvällens musikaliska tema som vemod. På den uppkomna förseningen avslöjades det inledande stycket, Johannes Brahms Tragisk ouvertyr i d-moll, och Sibelius violinkonsert i d-moll från 1905 inledde. När man hör den ensamma violinen kan man leva sig in i den känslan i de finska skogarna. Det är ett stycke för virtuoser och Nikolaj

Sceps-Znaider lät publiken höra den vackra klangen i Guarneris "Kreisler"-violin från 1741. Tjajkovskijs sjätte symfoni, Pathétique, med de svepande djupa sträckklanger, den andra satsen med de "haltande" dansrytmerna, över den tredje satsen till det avslutande adagiet, som tonar ut i tystnad, följde därpå.

Andra dagens musikupplevelse var Wagners *Den flygande holländaren* på Staatsoper med Kent Nagano som dirigent. Den symboliska tolkningen av legenden om spökskeppets osaliga kapten som vart sjunde år får gå i land för att försöka hitta en kvinna som lovar honom trohet och därmed frigörelse från den egna förbannelsen, var mycket suggestiv. Scenrummet låg mestadels i halvmörker, den gråsvarta kostymeringen, körens masker och den sparsamma dekoren bestående av band och sopsäckar gjorde ett starkt intryck. Sångarna, med framför allt Jennifer Holloway, berättade historien till Wagners musik. Helheten förstärktes av att operan spelades utan paus.

Naturligtvis gavs det många tillfällen till diskussioner och personliga möten, något som också bidrog till den positiva upplevelsen av resan.

av **Ann-Christine Nilsson**

Aaraldsson-Olsson Ingrid
Högestadsgatan 42
216 22 Limhamn

B **PP** Sverige, Port Payé

Ej retur

Avs:

